

NINA LAKHANI

¿Quién mató a Berta Cáceres?

Empresas, escuadrones de la muerte
y la batalla por el planeta de una
defensora de los indígenas

516 Icaria Antrazyt

Un retrat profundament commovedor i indignant de la vida i la mort d'una valenta líder indígena

La primera vegada que la líder indígena hondurenya Berta Cáceres es va reunir amb la periodista Nina Lakhani, Cáceres li va dir: “L'exèrcit té una llista d'assassinats encapçalada amb el meu nom. Vull viure, però a aquest país hi ha total impunitat. Quan em vulguin matar, ho faran”. El 2015, Cáceres va guanyar el Premi Goldman, el premi ambiental més prestigiós del món, per liderar una campanya per aturar la construcció d'una represa hidroelèctrica finançada internacionalment en un riu sagrat per al poble lenca. Menys d'un any després era morta.

L'assassinat de Berta Cáceres no és un fet aïllat. L'ONG britànica Global Witness va titular el seu informe 2017: Honduras, el país més perillós del món per a l'activisme ambiental. Però lamentablement aquests assassinats es donen a tot el món quan activistes mediambientals intenten defensar els seus ecosistemes per garantir-ne la supervivència.

La mateixa Lakhani va patir intimidació i assetjament mentre investigava l'assassinat. Va ser l'única periodista estrangera que va assistir al judici, el 2018, on funcionaris de seguretat de l'Estat, empleats de l'empresa i sicaris a sou van ser declarats culpables de l'assassinat de Berta. Tot i això, moltes preguntes sobre qui va ordenar i pagar l'assassinat segueixen sense resposta.

Basant-se en més de cent entrevistes, arxius legals confidencials i documents corporatius, Lakhani ens mostra una dona extraordinària en un Estat en deute amb els poders corporatius, el crim organitzat i els Estats Units.

Aquest any ha fet sis anys de l'assassinat de Berta Cáceres, l'activista hondurenya que va rebre el Premi Goldman, el guardó ambiental més prestigiós del món. El seu crim va ser liderar una campanya per aturar la construcció d'una presa hidroelèctrica al riu Gualcarque, un riu sagrat per a la població indígena a la població de Rio Blanco (Hondures).

Un riu sagrat, un poble indígena, la voracitat d'empreses hidroelèctriques depredadores del medi ambient, esquadrons de la mort i una dona decent i valenta són els elements d'aquest llibre, que fa justícia a una dona que ha esdevingut a tot el món un emblema de la lluita per salvar el planeta.

NINA LAKHANI, periodista especialitzada a Centreamèrica és l'autora de “Qui va matar Berta Cáceres?”, publicat recentment per l'editorial Icaria. Lakhani va conversar moltes vegades amb Berta Cáceres i coneixia molt bé la important activitat que desenvolupava. La primera vegada que es van reunir Berta ja era conscient de l'amenaça que planava sobre ella i li va dir: «L'exèrcit té una llista d'assassinats encapçalada amb el meu nom. Vull viure, però a aquest país hi ha total impunitat. Quan em vulguin matar, ho faran”.

El llibre fa un recorregut per la història d'Hondures, els interessos dels Estats Units als territoris centreamericans, la lluita i el despertar indígena, els esquadrons de la mort, el cop d'Estat, els crims i la repressió.

Per fer aquest llibre Lakhani s'ha basat en més de cent entrevistes, ha consultat arxius legals confidencials i documents corporatius.

“L'assassinat de Berta va desfermar la condemna internacional, però no va poder aturar el vessament de sang. Almenys vint-i-quatre defensors de la terra i del medi ambient han estat assassinats a Hondures des del 2 de març de 2016.

Amèrica Llatina continua sent la regió més perillosa del món per defensar la terra i els rius de megaprojectes com a mines, preses, explotacions forestals i l'agroindústria. Entre març del 2016 i novembre del 2019, van ser assassinats a les Amèriques 340 defensors, segons Global Witness. Per què? Aquests delictes de gran repercussió queden majoritàriament impunes. La impunitat fomenta el crim”, conclou Lakhani.

Nina Lakhani, periodista freelance britànica és corresposal a Centre Amèrica i Mèxic per a mitjans tan prestigiosos com The Guardian, BBC, Al Jazeera, Global Post, Daily Beast, Sunday Times o The Telegraph.